

ירושלים, י' טבת תשס"ט
6 ינואר 2009
תיק: 18 - ארכיון המדינה כללי
מזהה מלי: 244221D

אל: הסמנכ"לים למינהל במשרדי הממשלה ובמוסדות המדינה
הממונים על הרשומות במשרדי הממשלה ובמוסדות המדינה

שלום רב,

הנדון: סריקת מסמכים וביעורם במשרדי ההמשלה ובמוסדות המדינה

1. בהתאם לחוק הארכיונים, התשס"ו-1955 והתקנות שהותקנו מכוחו, מוסדות המדינה והרשויות המקומיות רשאים לבער חומר ארכיוני, שאינו מיועד לשמירה לצמיתות, רק בחלוף תקופת הזמן שנקבעה בתקנות הביעור¹ או בהנחיות פרטניות שנקבעו עבור כל מוסד, וזאת בהליך המפורט בתקנות הביעור. **נבהיר כי על פי דין, האיסור על ביעור חומר ארכיוני שנוצר בנייר - בטרם חלפה התקופה שנקבעה לכך בתקנות או בהנחיות - עומד בתוקפו גם במקרה שהחומר נסרק למערכת ממוחשבת.**
2. גנז המדינה פועל בימים אלו לקידומו של מהלך מערכתי, אשר יאפשר למוסדות המדינה לבצע, בתנאים מסויימים, ביעור שיטתי של חומר ארכיוני לאחר סריקתו; זאת, כנדבך לתהליך ההדרגתי והממושך של מעבר לניהול תיקים ורשומות בדרך אלקטרונית.
3. במהלך שלוש השנים האחרונות החל גנז המדינה בהפעלה ראשונה (פיילוט) של מהלך לביעור מסמכי נייר לאחר סריקה במערכת בתי המשפט ובשב"כ, לאחר שגופים אלו נבדקו ונמצאו מתאימים לכך מבחינת היערכותם הארגונית והטכנולוגית, ובמטרה לבחון את התנאים הנדרשים לניהול רשומות בסביבת עבודה אלקטרונית. פיילוט זה הוסדר חקיקתית באמצעות תיקון התקנות הרלוונטיות, כמתחייב².
4. הואיל ומדובר במהלך חדשני ומורכב, הגנז עורך אותו באופן הדרגתי, זהיר ומבוקר, ויאפשר את הצטרפותם של גופים נוספים למהלך רק לאחר בדיקת התאמתם ועמידתם בתנאים הנדרשים. במסגרת זאת, הגנז יפיץ בתוך כחודשיים נוהל מקצועי ובו רשימת אמות המידה והתנאים המקדימים (תנאי סף) הנוגעים לתשתית הארגונית והטכנולוגית של כל מוסד המבקש להכנס למהלך של ביעור מסמכים לאחר סריקתם למערכת ממוחשבת.
5. הנהלים והבדיקות המקצועיות של גנז המדינה מיועדים להבטיח בין השאר, כי הסריקה מתבצעת בסטנדרטים הנדרשים וכי מתקיימים במוסד ובמערכת המחשוב שלו התנאים הנדרשים להבטחת

¹ תקנות הארכיונים (ביעור חומר ארכיוני במוסדות המדינה וברשויות המקומיות), התשמ"ו-1986 (להלן – תקנות הביעור).

² תקנות הארכיונים (שמירתם וביעורם של תיקי בתי משפט ובי דין דתיים), התשמ"ו – 1986 ותקנות הביעור, לפי הענין.

שמירתו של העותק הסרוק בצורה מאובטחת ומהימנה, והכל באופן שעולה בקנה אחד גם עם דרישות תקנות העדות³, העוסקות בקבילות ראיות בהליכים משפטיים.

6. מוסד המדינה שיעמוד באמות המידה ובתנאי הסף, כאמור, ויקבל את אישור הגנזך לכך, ייכנס לתקופת פיילוט של סריקת מסמכים וביעורם רק לאחר ההסדרה החקיקתית הנדרשת, באמצעות הוספת המוסד המאושר לתוספת לתקנות הביעור.

הפיילוט יוגבל לנושאים מוגדרים מראש ולא יכלול את כל מסמכי הארגון.

7. חשוב לציין כי המהלך המתואר לעיל, כרוך בהעמדת משאבים מקצועיים רבים; אנו מעריכים כי בשלב זה המהלך יוחל בהדרגה, באופן שמדי שנה יצורפו אליו משרדי ממשלה / מוסדות מדינה אחדים.

8. לפני סיום נשוב ונדגיש כי נכון להיום מוסדות המדינה (למעט הנהלת בתי המשפט והשב"כ) אינם רשאים לבצע ביעור מסמכים לאחר סריקתם בטרם חלוף תקופת השמירה הקבועה בתקנות או בהנחיות, ועליהם להמשיך ולפעול בהתאם להוראות תקנות הביעור ולהנחיות, כמצוין לעיל. כמו כן יובהר כי אין באמור במכתב זה כל התייחסות לחומר ניירי המיועד לשמירה לצמיתות, לחומר מסוג זה לא יבוער כלל.

בברכה,

ד"ר יהושע פרוינדליך

הגנז

העתק: מר רענן דינור, מנכ"ל משרד ראש הממשלה
היועצים המשפטיים, משרדי הממשלה ומוסדות המדינה
מנמ"רים במשרדי הממשלה ובמוסדות המדינה
היועצת המשפטית, גנזך המדינה

---

³ תקנות העדות (העתקים צילומיים), התש"ל – 1969 (להלן – תקנות העדות).